

Apurahojen verotuksesta

Jukka Puolakanaho
Veroasiantuntija
Pohjois-Pohjanmaan verotoimisto

VERO
SKATT

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Esityksen sisältö

- apurahoja koskeva verolainsäädäntö
- verovapaat ja veronalaiset apurahat / suoritukset
- vähennykset apurahoista
- apurahan jako tutkimusryhmän kesken
- apurahojen jaksotus
- apurahojen veronalaisen osuuden laskenta

VERO
SKATT

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Apurahat yms. tuloverolaissa

TVL 82.1 §: Veronalaista tuloa ei ole:

- 1) stipendi tai muu apuraha, joka on saatu opintoja tai tieteellistä tutkimusta tahi taiteellista toimintaa varten;
- 2) *tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi saatu palkinto;*
- 3) *valtion 2 kohdassa tarkoitettusta taikka muusta ansiokkaasta toiminnasta ennen tammikuun 1 päivää 1984 myöntämä eläke tai tällaiseen eläkkeeseen liittyvä perhe-eläke;*
- 4) *liikuntalain nojalla valtion varoista opetusministeriön nimeämälle huippu-urheilijalle maksettava valmennus- ja harjoitteluapuraha.*

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Apurahat yms. tuloverolaissa

TVL 82.2 §: rajoitus 1 mom. verovapauteen

Muulta kuin valtiolta, kunnalta tai muulta julkisyhteisöltä taikka Pohjoismaiden neuvostolta saadut stipendit, opintorahat ja muut apurahat sekä palkinnot ovat kuitenkin veronalaista tuloa siltä osin, kuin niiden sekä julkisyhteisöiltä ja Pohjoismaiden neuvostolta saatujen stipendien, muiden apurahojen, opintorahojen ja palkintojen yhteenlaskettu määrä tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuneiden menojen vähentämisen jälkeen verovuonna ylittää valtion taiteilija-apurahan vuotuisen määrän.

- 1. *Julkisyhteisöiltä saadut apurahat yms. ovat verovapaita määrästänsä riippumatta (valtio koskee vain Suomea)*
- 2. *Yksityiseltä saadut vain rajoitetusti verovapaita*
  - *siltä osin kuin netto (apurahat – kulut) ylittää taiteilija-apurahan vuotuisen määrän eli 16.208 € tai 18.400 € / v. 2009 (suurempaan määrään sis. sosiaaliturva).*

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Julkisyhteisöjä ovat

Apurahasäännöstä sovellettaessa:

- Suomen valtio, läänien taidetoimikunnat, kunnat, kuntayhtymät,
  - evankelisluterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkkokunta,
  - valtion yliopistot ja korkeakoulut,
  - Suomen Pankki, Kansaneläkelaitos, taiteen keskustoimikunta,
  - valtion tieteelliset toimikunnat, joista käytetään yhteisnimitystä Suomen Akatemia sekä
  - sosiaali- ja terveysministeriön valvonnassa toimiva työsuojelurahasto
- Näiltä saadut apurahat kokonaan verovapaita määrästä riippumatta (sikäli kun tarkoitukseltaan TVL 82 § 1 mom. mukaisia)

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Julkisyhteisöjä eivät ole

Apurahasäännöstä sovellettaessa:

- Ulkomainen valtio tai julkisyhteisö
- yksityistaloudelliset yhdistykset ja säätiöt,
- rekisteröidyt yhdistykset ja poliittiset puolueet
- Suomen Kulttuurirahasto

→ Näiltä saadut apurahat yms. rajoitetusti verovapaita (sikäli kun tarkoitukseltaan TVL 82 § 1 mom. mukaisia)

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Apurahat ”työnantajalta”

Esim. harjoitteluajalta maksettu apuraha

- *jos on korvausta toimeksiantajalle tehdystä työstä, suoritus on saajalleen palkkaa riippumatta siitä, millä nimikkeellä suoritus on maksettu, vaikka harjoittelu liittyyisi opintoihin tai tutkimukseen*
- **Apurahan luonne : antajan näkökulmasta vastikkeeton suorite**
  - *ei suoranaista taloudellista tai muutakaan hyötyä maksajalle*
  - *ei voi maksaa verovapaasti tilaustyöstä*
- **Jos apuraha on annettu työssä tarvittavaa ammattitaitoa ylläpitävää ja säilyttävää opiskelua varten, se voidaan rinnastaa työnantajan järjestämään koulutukseen**
- **veronalaista tuloa saajalleen, jos työnantaja maksaa peruskoulutuksesta aiheutuneita kustannuksia**

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Tutkijan työstä maksettavat korvaukset

Veronalaista palkkaa:

- *Assistentin, dosentin ja amanuenssin toimista maksetut tulot*
- *Tutkijaprofessorin, vanhemman ja nuoremman tutkijan sekä tutkimusassistentin toimesta saadut tulot*
- *Tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetussa laissa ja asetuksessa tarkoitetut tutkimussopimukset → ovat työsopimuksia → tulot palkkaa*

Verovapaita ovat kuitenkin:

- *Yllä mainittujen tutkijoiden tutkimuksia varten julkisyhteisöiltä tai Pohjoismaiden neuvostolta saamat apurahat*
- *Suomen Akatemian myöntämät ns. varttuneiden tieteenharjoittajien apurahat*
- *Ns. dosenttistipendit*

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Vähennykset apurahoista

Tiettyä tarkoitusta varten saatuun apurahaan kohdistetaan vain juuri siitä aiheutuneet kulut (= luonnolliset vähennykset), joita ovat esim.

- opintomateriaalit
- apuhenkilöstön palkat
- matkakustannukset opintomatkoista yms.
- puhtaaksikirjoituskustannukset
- muut välittömästi tutkimustoimintaan liittyvät menot

Menojen vähennysoikeus apurahasta on laaja (laajempi kuin normaalien, ansiotuloista tehtävien tulonhankkimiskulujen). Omia varsinaisia elantomenoja ei kuitenkaan saa vähentää.

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Tutkimusryhmän saama apuraha

1. Vähennetään ryhmän yhteiset kustannukset
2. Netto jaetaan ryhmän jäsenille → selvitys jaosta
3. Jäsen voi vähentää omasta osuudestaan omat henkilökohtaisesti maksamansa kustannukset

Tutkimusryhmän tutkimusta varten maksamille *apuhenkilöille maksetut suoritukset* ovat heidän palkkaansa (muille kuin varsinaisille ryhmän tutkijoille)

- palkoista tulee antaa vuosi-ilmoitus Verohallinnolle viimeistään maksuvuotta seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä → lue Verohallituksen ohje 250.08

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Apurahan jaksotus (verovuosi)

Pääsääntö: Apuraha on sen verovuoden tuloa, jona se on nostettavissa ja kulut vähennyskelpoisia maksuvuoden verotuksessa

Poikkeus: Tulo ja meno eivät aina ”kohtaa”

➔ tulo on voinut realisoitua verotettavaksi, mutta menoja syntyy vielä seuraavana vuonna, vaikka ei enää apurahoja

➔ Selvityksen perusteella apurahasta voi vähentää kustannusvarauksia

= menoja, jotka maksetaan vasta seuraavana vuotena

➔ ovat jo verotusta toimitettaessa tavallisesti tiedossa

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Apurahan veronalaisuuden selvittäminen

Ratkaisu tapauskohtaisesti selvityksen perusteella

- **kuka on saajana,**
- **onko ollut yleisesti haettavissa,**
- **onko saajan ja myöntäjän välillä työsuhde,**
- **onko mahdollisesti vastike tehdystä työstä,**
  - tilaustyö? kenen hyväksi tutkimustulokset? kuka voi tutkimusta hyödyntää?
- **onko myönnetty ilman hakemusta,**
- **mitä selvityksiä apurahan hakijan on täytynyt esittää,**
- **onko apurahan myöntämiseen liitetty erityisiä ehtoja,**
- **onko apurahan myöntäjä yleishyödyllinen yhteisö**

Jukka Puolakanaho 11.11.2009

Esimerkki, apurahan veronalainen osuus

- Valtion tieteellisen toimikunnan myöntämä apuraha	10 445 €
- Muita kuin julkisyhteisön myöntämiä apurahoja	16 800 €
Apurahat yhteensä	27 245 €

Kustannukset yhteensä 8 255 €

Kustannusten jako (ellei kohdennusta apurahapäätöksissä ole toisin määritelty)

- **Julkiset:** $10445/27245 \times 8255 = 3164,75 \text{ €}$

- **Yksityiset:** $16800/27245 \times 8255 = 5090,25 \text{ €}$

- **Valtion apurahan nettomäärä** $10\,445 - 3\,164,75 = 7\,280,25 \text{ €}$ → kokonaan verovapaa

- **Muun kuin julkisyhteisön apurahan nettomäärä** $16\,800 - 5\,090,25 = 11\,709,75 \text{ €}$

→ **Verotettavaa** $7280,85 + 11709,75 - 16208,64 = 2781,96 \text{ euroa}$

eli määrä, jolla apurajojen nettomäärät yhteensä ylittävät valtion taiteilija-apurahan määrän 16208,64 euroa vuodessa.

Jukka Puolakanaho 11.11.2009